

REFERAT Børne- og Ungdomsudvalget d. 10-09-2024

Mødedato   Tirsdag d. 10. september 2024 kl. 09:00

Mødested   Børnehuset Viften, Dagtilbud Nord, på Kirkevej 6 i Låsby

Mødedeltagere   Anne Heeager, Birgitte Majaard, Charlotte Vindeløv, Miriam Lund
Rahbek, Trine Frengler, Sebastian Støckler, Mira Issa Bloch

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Opfølgning på temamøde om Kvalitet i dagtilbud.....	4
Opfølgning på temamøde om børns fremtid og den grønne dagsorden.....	7
Børne- og Ungepolitik - dynamisk plan for implementering.....	9
Program for dialogmøder om implementering af Børne- og Ungepolitik den 3. oktober og 22. oktober.....	12
Politikkontrol vedr. arbejdet i den specialpædagogiske videns- og kompetenceklynge.....	14
Tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen om praksis for tilrettelæggelse af skolebuskørsel.....	16
Meddelelser.....	18
Næste møde og dynamisk årsplan.....	19
Eventuelt.....	20
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	21

Punkt 12: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Den fremsendte dagsorden for mødet drøftes kort.

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at godkende dagsorden for mødet.

Punkt 13: Opfølgning på temamøde om Kvalitet i dagtilbud

28.00.00-A00-40-24

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget samler med denne sag op på temamødet om kvalitet i dagtilbud, der afholdes den 10. september 2024. Sagen lægger desuden op til, at Børne- og Ungdomsudvalget træffer beslutning vedrørende fremtidig metode for politikkontrol på kvalitet i dagtilbud.

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalget har den 10. september 2024 afholdt temamøde om kvalitet i dagtilbud. Med denne sag samler Børne- og Ungdomsudvalget op på mødet.

Temamødet skal ses i sammenhæng med andre temamøder afholdt af Børne- og Ungdomsudvalget i løbet af 2023 og 2024. Herunder tidligere afholdt temamøde om kvalitet i dagtilbud afholdt den 12. september 2023, og temamøde om det pædagogiske personales uddannelse og metoder i arbejdet med børn i udsatte positioner afholdt den 11. april 2024.

Derudover skal temamødet ses i sammenhæng med forandring nr. 39 i budgetaftale for Budget 2024-2027. Af forandring 39 fremgår følgende: "Forligskredsen ønsker et særligt fokus på at identificere børn i udsatte positioner, og gennem en bedre, tidlig og forebyggende indsats styrke børns udvikling. Derudover tilkendegiver forligskredsen med forandringen, at man ønsker at få afdækket, hvordan man kan opføre en øget kvalitet i dagtilbuddene." Begge disse ønsker behandles på temamødet den 10. september 2024.

På temamødet præsenteres grundlaget for systematisk opfølgning på resultatet af de pædagogiske tilsyn og udvikling i dagtilbuddene. Desuden fremlægges et forslag til metode for et politikkontrollerende forløb over de kommende år. Der lægges med sagen her op til beslutning om den fremlagte metode for et politikkontrollerende forløb i et fremadrettet perspektiv.

Sammenhæng til den kommende Børne- og Ungepolitik

Der er en tydelig sammenhæng mellem kvalitetsforståelsen i det pædagogiske tilsyn i Skanderborg Kommune og Skanderborg Kommunes Børne- og Ungepolitik, der forventes vedtaget af Byrådet den 4. september 2024. Som eksempel kan nævnes; fokus på alle børns deltagelsesmuligheder uanset forudsætninger i livet, inddragelse af børnenes perspektiv og betydningen af mangfoldige og kreative læringsmiljøer.

Tilsynet har stor betydning for den systematiske opfølgning på kvalitet og udvikling i dagtilbuddene i Skanderborg Kommune. Særligt kvalitetsdialogen har til formål at sikre en sammenhæng fra den viden, der opnås i forbindelse med tilsynet, til det pædagogiske arbejde på stuerne i børnehusene efterfølgende.

I det følgende bliver det pædagogiske tilsyn kort præsenteret med henblik på at tydeliggøre, hvordan tilsynet danner fundament for den systematiske opfølgning på kvalitet i børnehusene i Skanderborg Kommune.

Et systematisk tilsyn med fokus på udvikling og kvalitet

Dagtilbudsloven fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbuddene. I § 5 a beskrives det nærmere, at tilsynet med det pædagogiske indhold i dagtilbud omfattet af § 5 stk. 1 skal føres med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan, jf. § 8 stk. 2. Tilsynet skal tilrettelægges, så den tilsynsførende så vidt muligt er upartisk og kan forholde sig neutralt. Uvildighed kan blandt andet sikres ved, at tilsynet sker på et tydeligt grundlag og på baggrund af systematisk og ensartet metode, så kvaliteten i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer vurderes på et ens grundlag af fælles, anerkendte kvalitetskriterier. Tilsynet fungerer således som en kontrol af kvaliteten af indholdet i dagtilbuddene.

Derudover har det pædagogiske tilsyn i Skanderborg Kommune også et udviklende perspektiv. Det ses blandt andet ved, at der i tilsynet er fokus på inddragelse af medarbejdere og ledelse i dataindsamling og drøftelser af kvalitet. Dette sker konkret ved, at to pædagoger, daglig leder og kontraktholder indgår som observatører i tilsynet. Det betyder, at de observerer egen praksis med samme materiale som tilsynsførende og konsulent. På tilsynsmødet fremlægger alle observatører deres fund, hvorefter det fremlagte drøftes, udfordres og vurderes. Med afsæt i drøftelserne på tilsynsmødet skal børnehuset, i samarbejde med tilsynsførende, lave en udviklingsplan, der med konkrete fokusområder, indsatser og mål sikrer udvikling fremadrettet på baggrund af tilsynet.

Tilsynsførende følger op på udviklingsplanen i et uanmeldt tilsyn det efterfølgende år, og igen på det næstkommende anmeldte tilsyn.

Det er tilsynsførende, der i sidste ende vurderer kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer, men gennem inddragelsen af både pædagoger og ledelse i dataindsamling og drøftelser af kvalitet, sikres en fælles kvalitetsforståelse, et bredere datagrundlag og et ejerskab over den udviklingsplan, der efterfølgende sikrer sammenhængen fra tilsyn til praksis.

Målet hermed er, at tilsynet bidrager til den løbende udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbuddene, så det sikres, at alle børn i Skanderborg Kommune møder omsorgsfulde, berigende, ligeværdige og mangfoldige læringsmiljøer i deres hverdag i dagtilbuddene.

Globale, nationale og kommunale kvalitetskriterier

Det pædagogiske tilsyn i Skanderborg Kommune bygger på materialet KVALid tilsyn og KVALid dialog, der er udviklet i en dansk kontekst af University College Nordjylland (UCN). Materialet er datainformeret og bygger på forskning om, hvad der definerer et dagtilbud af høj kvalitet. Materialet står helt grundlæggende på et børneperspektiv, og det overordnede spørgsmål, der stilles i materialet er: "Hvordan er det at være barn her?".

Forståelsen af kvalitet i KVALid materialet bygger desuden på globale kvalitetskriterier som f.eks. FN's børnekonvention, samt på de nationale kvalitetskriterier formuleret i dagtilbudsloven, den styrkede pædagogiske læreplan og det pædagogiske grundlag. KVALid materialet stiller spørgsmål på vegne af børnene. Eksempelvis:

- "Får jeg mulighed for at udfolde mit fulde læringspotentiale - uafhængigt af mine opvækstvilkår?"
- "Bliver jeg mødt med kreative og innovative ideer, måder at tænke på, måder at løse problemer på i en mangfoldig verden?"
- "Kan jeg udvikle gode relationer til og med de andre børn og voksne?"

Hermed er der en direkte kobling til vision og målsætninger i Skanderborg Kommunes kommende Børne- og Ungepolitik. Børne- og Ungepolitikken betoner netop vigtigheden af eksempelvis, at alle børn skal mødes af en bred variation af aktiviteter, hvor de har mulighed for at lege, lære og lykkes, og at vi sikrer gode deltagelsesmuligheder for alle børn.

I KVALid materialet er der fokus på alle børns deltagelsesmuligheder uanset forudsætninger i livet. Det ses blandt andet ved, at et læringsmiljø kun kan opnå vurderingen god eller fremragende, hvis det er tilgængeligt for alle børn. Tilsynsmaterialet sikrer med andre ord et fokus på børn i udsatte positioner.

Kvalitetsdialog og vurdering af kvalitet

Som en afsluttende del af tilsynsprocessen afholder chefen for Dagtilbud og Sundhed en kvalitetsdialog med den samlede ledelse i det enkelte dagtilbud. Her deltager også en forældrerepræsentant fra dagtilbuddets bestyrelse.

På mødet præsenterer de tilsynsførende alle relevante data om dagtilbuddet. Herunder observationsdata samt en række kvantitative data f.eks. sygefravær, personalesammensætning, sprogvurderinger, organisering o.a. Når data er fremlagt, drøfter dagtilbuddets ledelse, hvad det fremlagte giver anledning til. Afslutningsvis mødes chefen for Dagtilbud og Sundhed med kontraktholder til drøftelse og afklaring af næste skridt for dagtilbuddet.

Som afslutning på tilsynsprocessen giver tilsynsførende en vurdering af kvaliteten i børnehuset. Vurderingen sker med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, og der bliver vurderet på følgende; det pædagogiske indhold i dagtilbuddet, måden, opgaverne udføres på, samt børnehusets videre arbejde med - og efterlevelse af rammer og prioriterede indsatser i tilsynet.

Vurderingen sker med afsæt i en politisk vedtaget taksonomi, der lyder således:

1. Fortsat indsats og anbefalinger til videreudvikling af de pædagogiske læringsmiljøer
2. Behov for justering af indsats og henstilling til udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer
3. Behov for ny forbedret indsats, herunder iværksættelse af skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan med henblik på iværksættelse af indsatser for at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer

Fra data i tilsynet til kvalitet i pædagogisk praksis

Når det anmeldte tilsyn i det enkelte børnehus er afsluttet, og der er offentliggjort en tilsynsrapport, fortsætter børnehusets ledelse og medarbejdere arbejdet med udviklingsplanen i den pædagogiske praksis.

På temamødet vil tre repræsentanter fortælle fra dagtilbud Skanderborg by om deres arbejde med kvalitet i læringsmiljøet på baggrund af tilsynet. I dette arbejde anvender de KVALid dialogmaterialet til løbende at evaluere og udvikle praksis. Gennem oplægget tydeliggøres sammenhængen og den røde tråd i arbejdet med kvalitet i dagtilbud fra det pædagogiske tilsyn til det pædagogiske arbejde på stuen i det enkelte børnehus.

Forslag til metode i politikkontrollerende forløb fremadrettet

Tilsynets systematik baserer sig på en løbende opfølgning på tilsynet på børnehus-, dagtilbuds- og administrativt niveau. På den baggrund foreslås følgende metode for udvalgets fremadrettede politikkontrollerende arbejde på kvalitet i dagtilbud:

Hvert andet år udarbejder administrationen en kvalitetsrapport på dagtilbudsområdet. Kvalitetsrapporten skal opsummere data fra de pædagogiske tilsyn, samt andre relevante data på dagtilbudsområdet. Hermed giver rapporten et samlet overblik over kvaliteten på dagtilbudsområdet i Skanderborg Kommune.

Når kvalitetsrapporten er udarbejdet, vil den blive fremlagt for og behandlet i Børne- og Ungdomsudvalget. Hermed vil den fremadrettet danne afsæt for den politiske opfølgning på kvalitet i dagtilbuddene.

Børne- og Ungdomsudvalget vil med få den første politikkontrol med afsæt i ovenstående metode i april måned 2025 jf. beslutning i marts 2023, hvor udvalget besluttede, at der skulle være politikkontrol hvert andet år.

Lovgrundlag

Dagtilbudsloven § 5 a og b - Tilsyn med det pædagogiske indhold. Dagtilbudsloven § 7 stk. 2-5 - Formål for dagtilbud.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at Børne- og Ungdomsudvalget godkender det fremlagte forslag til fremadrettet politikkontrol vedr. kvalitet i dagtilbud
- at Børne- og Ungdomsudvalget tager stilling til om temamødet giver anledning til yderligere afklaring eller øvrige tiltag.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at godkende det fremlagte forslag til metode for fremadrettet politikkontrol vedr. kvalitet i dagtilbud
- at temamødet ikke giver anledning til yderligere afklaring eller øvrige tiltag.

Punkt 14: Opfølgning på temamøde om børns fremtid og den grønne dagsorden

00.01.00-A00-70-24

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget samler under dette punkt op på temamødet om Børns fremtid og den grønne dagsorden, der afholdes den 10. september 2024.

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalgets temamøde om Børns Fremtid og den grønne dagsorden har fokus på, hvordan Skanderborg Kommunes institutioner og skoler arbejder med at integrere natur, klimaforståelse og bæredygtige handlinger i børn og unges dagligdag, som led i efterlevelsen af de styrkede læreplaner, folkeskolens formål, og den nye Børne- og Ungepolitik, som Byrådet behandler med henblik på vedtagelse den 4. september 2024, samt DK2020-planen.

I denne sag gives udvalget et overblik over, hvilke temaer der arbejdes med samt en række eksempler på konkrete aktiviteter, der er igangsat.

Forbundethed til naturen og fællesskab

En central del af udmøntningen af kommunens kommende Børne- og Ungepolitik bliver at sikre, at børn og unge får indsigt i menneskets samspil med naturen og forstår, hvordan deres adfærd påvirker miljøet. Denne del af Børne- og Ungepolitikken lægger sig op ad både de styrkede læreplaner og folkeskolens formål. I den kommende Børne- og Ungepolitik fremgår det også, at der skal arbejdes for at skabe gode fysiske rammer for udeliv.

Natur og bæredygtighed i dagtilbud og skoler

Skoler og dagtilbud i Skanderborg Kommune er i gang med at drøfte, hvordan de vil implementere politikken grønne intentioner. Disse initiativer understøtter også Skanderborg Kommunes DK2020-plan, som bl.a. sigter mod at fremme børns og elevers oplevelser i naturen gennem etablering af udeskoler, skolehaver og grønne legepladser.

Et konkret eksempel på denne indsats er Børnehuset Babuska, der har modtaget 30.000 kr. fra Klimapuljen. Midlerne anvendes til at videreudvikle deres køkkenhave med fokus på CO2-besparende permakultur-principper. Dette projekt er et eksempel på, hvordan institutioner kan integrere bæredygtighed i dagligdagen og samtidig bidrage til børnenes forståelse af miljøet.

Et andet eksempel er Mølleskolen, der har udviklet Almas intelligente have og også har modtaget støtte fra Klimaskolepuljen til vindmølle og solceller.

Landsbyordningerne Ejer Bavnehøj, Voerladegård og Gl. Rye Skole har hver især modtaget 100.000 kr. fra Klimaskolepuljen til etablering af grønne uderum. Disse rum vil fungere som fælles samlingssteder for vuggestue, børnehave og skole og vil inkludere køkkenhaver, som både børn og elever kan drage nytte af. Disse grønne områder giver børnene mulighed for at interagere med naturen og lære om bæredygtighed på en praktisk og engagerende måde.

Grøn dannelse i nærmiljøet

Sammen med initiativet 'Den Grønne Rygrad' har administrationen kortlagt en række eksterne læringsmiljøer, der støtter børns og unges grønne dannelse og klimabevidsthed. Disse læringsmiljøer kan findes via et overbliksværktøj udviklet af Den Grønne Rygrad.

Desuden tilbyder Skanderborg Kommunes skoletjeneste flere aktiviteter og ressourcer, der fremmer den grønne dagsorden. Klimaskolepuljen har blandt andet uddelt midler til ladcykler, der kan fungere som et mobilt naturfagsværksted til tre skoler, og som gør det lettere for lærerne at bruge nærområdet. Andre skoler har udeskole som en fast del af skemaet både i perioder og gennem hele skoleåret.

Friluftsliv

At introducere børn og unge til naturen gennem friluftsliv er en værdifuld måde at styrke deres forhold til det naturlige miljø. Ungdomsskolen i Skanderborg Kommune tilbyder kanoer, kajakker og andre friluftaktiviteter som en del af undervisningen. Dette initiativ fremmer ikke kun fysisk aktivitet, men skaber også grundlag for en dybere forbindelse til naturen.

Transport

I Skanderborg Kommune er 71 % af eleverne selvtransporterende til skole. Eleverne går, cykler eller bruger andre måder at komme frem på egen hånd. Kommunens DK2020 plan har som mål at øge denne andel over tid.

Fra august 2024 vil et nyt projekt "Cykling i børnehaver" blive lanceret og løbe gennem hele 2025. Fire dagtilbud deltager i første omgang. Formålet er at introducere børnene til cykling samt vise institutionerne, hvordan de kan integrere cykelaktiviteter i deres almindelige pædagogiske aktiviteter.

Haveaffald og affald

Mange skoler har etableret kvashegn, som både er en bæredygtig måde at genbruge haveaffald på og samtidig fungerer som unikke læringsmiljøer. Her kan eleverne på nært hold studere insekter og lære om biodiversitet. Det er vigtigt at have sådanne læringsmuligheder tæt på skolerne, da afstand kan være en barriere for udendørs aktiviteter.

Renosyd har været ansvarlig for at etablere disse kvashegn og har udviklet undervisningsforløb knyttet til dem. Derudover arbejder skolerne med affaldssortering i forskellige fraktioner, hvilket giver eleverne en bedre forståelse for miljø- og klimaproblematikker.

Dilemmaer

Både kommunens kommende Børne- og Ungepolitik samt DK2020 planen understreger vigtigheden af at inspirere børn og unge til at tro på en lys fremtid og at se muligheder for at bekæmpe klimaforandringer gennem fællesskab. Skolerne står dog over for dilemmaet med at oplyse om klimaudfordringer uden at fremkalde en følelse af håbløshed eller angst.

Skolernes geografiske placering i forhold til offentlig transport og trafiksikre ruter påvirker, hvor mange elever der cykler eller går til skole. Undersøgelser viser også, at børn er mere tilbøjelige til at cykle, hvis deres forældre gør det, og at forældrenes uddannelsesniveaue og indkomst påvirker børns cykelvaner.

I folkeskolen er der ofte pres på læreplanen, som kræver, at lærerne prioriterer deres faglige valg.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at Børne- og Ungdomsudvalget tager stilling til om temamødet giver anledning til yderligere afklaring eller andre tiltag.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at temamødet ikke giver anledning til yderligere afklaring eller øvrige tiltag.

Punkt 15: Børne- og Ungepolitik - dynamisk plan for implementering

00.01.00-P22-4-22

Resumé

Med denne sag behandler Børne- og Ungdomsudvalget forslag til dynamisk plan for implementering af den nye Børne- og Ungepolitik, som Byrådet behandler med henblik på godkendelse den 4. september 2024.

Sagsfremstilling

Med denne sag præsenteres Børne- og Ungdomsudvalget for en dynamisk plan for implementering af Børne- og Ungepolitikken med henblik på godkendelse.

Af Børne- og Ungepolitikken fremgår det, at politikken skal være kendt, anerkendt og anvendt.

- **Kendt:** Politikken består af et skriftligt og visuelt format, som skaber interesse, nysgerrighed og dialog om politikken ambitioner, så politikken lever og er nærværende.
- **Anerkendt:** Politikken er skabt af både børn og voksne i fællesskab i en inkluderende proces, hvor forskellige stemmer har formet politikken indhold og udtryk.
- **Anvendt:** Politikken skaber den røde tråd på tværs af de fællesskaber og kontekster, som børn og unge er en del af igennem deres opvækst. Den sikrer rammerne for det gode samarbejde mellem alle aktører på børne- og ungeområdet. Vi har alle et ansvar for at få politikken ambitioner ind i hverdagens levede liv.

Implementeringsplanen for politikken følger den samme tilgang: Kendt, Anerkendt og Anvendt på følgende måde:

1. Kendt: Skabelsen af Bevidsthed og Forståelse

I den første fase, Kendt, er fokus på at skabe bevidsthed og forståelse omkring den nye Børne- og Ungepolitik. For at opnå dette vil der blive igangsat:

- Informationskampagner: Lancere en række kampagner rettet mod børn, unge, forældre, pædagoger/lærere og andre vigtige interessenter. Disse kampagner vil inkludere skriftlige og visuelle formater samt digitale medier, der præsenterer politikken på en engagerende og letforståelig måde
- Kommunikationskanaler: Benytte både traditionelle og moderne kanaler som sociale medier, kommunens hjemmeside og lokale medier for at nå ud til så mange som muligt
- Materialer og Ressourcer: Udarbejde lettilgængelige materialer i skriftlige og visuelle formater.

Målet i denne fase er, at alle berørte parter skal kende til politikken og dens formål, så de kan engagere sig aktivt i de næste faser.

2. Anerkendt: Tilslutning og Engagement

Sideløbende vil der blive arbejdet med fasen, Anerkendt, hvor fokus ligger på at opnå tilslutning og engagement fra alle berørte. For at opnå dette vil der blive udarbejdet/arrangeret:

- Dialog: Arrangere dialogmøder, hvor børn, unge, forældre, fagprofessionelle og interessenter kan diskutere indholdet og sammen arbejde hen mod en anerkendelse af politikken ambitioner
- Materialer: Udvikle inspirationsmateriale og undervisningsforløb, der understøtter lokale processer og fremmer forståelsen af politikken mål
- Ambassadørprogrammer: Samarbejde med faglige organisationer, så de kan medvirke til at fremme politikken i deres daglige arbejde og netværk.

Formålet med denne fase er at sikre, at politikken ikke blot er kendt, men også anerkendt og accepteret af dem, der skal arbejde med den i dagligdagen.

3. Anvendt: Praktisk Implementering og Opfølgning

Den sidste fase, Anvendt, fokuserer på den praktiske implementering af politikken og sikrer, at den bliver en aktiv del af den daglige praksis. I denne fase arbejdes der med:

- Implementeringsplaner: Opfordre de lokale institutioner til at fokusere på udvalgte dele af politikken og sætte prøvehandlinger i gang baseret på disse fokuspunkter
- Administrativ synliggørelse: Politikken er synlig i den administrative betjening og beslutningsprocesser
- Monitorering og evaluering: Børne- og Ungepolitikken vil være en del af både tilsynet på dagtilbudsområdet og udviklingssamtalerne på skoleområdet.

Denne fase sigter mod, at politikken ikke blot er kendt og anerkendt, men også effektivt anvendt til gavn for børn og unge i vores samfund.

Implementeringen af den nye Børne- og Ungepolitik vil gennem de tre faser – Kendt, Anerkendt og Anvendt – sigte mod en omfattende og inkluderende proces.

Konkrete tiltag i den dynamiske plan for implementering af Børne- og Ungepolitikken

Der vil i implementeringen af Børne- og Ungepolitikken blive arbejdet med de tre faser sideløbende. Dog med et naturligt fokus på den første fase i den tidlige del af implementeringen. Derudover vil implementeringen af Børne- og Ungepolitikken blive udviklet løbende i et samspil mellem det politiske niveau, kontraktholderne og administrationen. Derfor omtales planen som en dynamisk implementeringsplan.

Herunder er de implementeringstiltag, der allerede er planlagt, kort beskrevet.

Dialogmøder

Den 3. oktober 2024 afholdes dialogmøde med bestyrelser, ledelse og elever. Formålet med dialogmødet er, gennem en række gruppdialoger, at sætte et fælles fokus på, hvordan der kan arbejdes med at sikre, at Børne- og Ungepolitikken bliver en integreret del af børnene og de unges hverdag.

Den 22. oktober 2024 afholdes dialogmøde med interessenter på området. Dialogmødet vil ligeledes være bygget op omkring en række gruppdialoger, hvor der sættes fokus på, hvordan vi kan styrke og udvikle samarbejdet med at realisere Børne- og Ungepolitikken.

Børne- og Ungdomsudvalget præsenteres på deres møde den 10. september 2024 for en mere detaljeret beskrivelse af programmet for de to dialogmøder. Til november vil Børne- og Ungdomsudvalget få præsenteret en opfølgning på de to dialogmøder indeholdende et oplæg til, hvordan input fra dialogmøderne vil indgå i den dynamiske plan for implementering af politikken.

De fælles kontraktholdermøder

Implementeringen af Børne- og Ungepolitikken vil være et løbende fokus på de fælles kontraktholdermøder på børne- og ungeområdet.

På kontraktholdermødet den 23. august 2024 var Børne- og Ungepolitikken på med fokus på, hvordan man kan arbejde med implementering af politikken, når den er endeligt vedtaget. Punktet var bygget op som en gennemgang af politikken og med forskellige praksisnære metoder, man kan vælge at bruge, når man på den enkelte institution eller skole skal

omsætte politikken i dagligdagen. Metoderne var tænkt som en inspirationsbank, samtidig med at det også gav anledning til refleksioner og dialoger om implementeringen af Børne- og Ungepolitikken på kontraktholderniveau.

Det er planlagt, at Børne- og Ungepolitikken løbende dagsordenssættes på de fælles kontraktholdermøder, med det formål at sikre et tværgående fokus og mulighed for gensidig inspiration i forhold til implementeringen af Børne- og Ungepolitikken.

Kvalitetsdialoger på dagtilbudsområdet

Børne- og Ungepolitikken vil blive dagsordenssat som et tema på kvalitetsdialogerne på dagtilbudsområdet. Dette vil ske som en integreret del af kvalitetsdialogerne på dagtilbudsområdet. Det er forventningen, at man dermed vil understøtte implementeringen af Børne- og Ungepolitikkens vision og ambitioner.

Kontraktholderdialoger

Børne- og Ungepolitikken vil også blive dagsordenssat som tema på kontraktholderdialogerne på børne- og ungeområdet, for dermed at understøtte en integration af implementeringen af Børne- og Ungepolitikken på et strategisk niveau ved den enkelte kontraktholder.

Børne- og Ungdomsudvalgets møder

Børne- og Ungdomspolitikken implementering vil løbende blive dagsordenssat på Børne- og Ungdomsudvalgets møder med henblik på, at udvalget som led i deres politikkontrollerende arbejde orienteres om implementeringsarbejdet lokalt, og at udvalget løbende drøfter og beslutter tiltag til understøttelse og videreudvikling af politikudmøntningen.

På et udvalgsmøde ultimo 2024 vil Børne- og Ungdomsudvalget i forbindelse med drøftelsen af deres årsplan drøfte, hvordan udvalget ønsker, at Børne- og Ungepolitikken afspejler sig i udvalgets årsplan for 2025.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at den dynamiske plan for implementering af Børne- og Ungepolitikken godkendes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at godkende den dynamiske plan for implementering af Børne- og Ungepolitikken.

Punkt 16: Program for dialogmøder om implementering af Børne- og Ungepolitik den 3. oktober og 22. oktober 2024

00.01.00-P22-4-22

Resumé

Med denne sag orienteres Børne- og Ungdomsudvalget om programmerne for de to planlagte dialogmøder i oktober 2024 om implementering af forslaget til den nye Børne- og Ungepolitik.

Sagsfremstilling

Byrådet behandler den 4. september 2024 Skanderborg Kommunes nye Børne- og Ungepolitik med henblik på godkendelse.

Som det fremgår af politikken, der er vedlagt som bilag 1, har der igennem processen med udvikling af politikken været en ambition om, at politikken skal være kendt, anerkendt og anvendt.

- **Kendt:** Politikken består af et skriftligt og visuelt format, som skaber interesse, nysgerrighed og dialog om politikens ambitioner, så politikken lever og er nærværende.
- **Anerkendt:** Politikken er skabt af både børn og voksne i fællesskab i en inkluderende proces, hvor forskellige stemmer har formet politikens indhold og udtryk.
- **Anvendt:** Politikken skaber den røde tråd på tværs af de fællesskaber og kontekster, som børn og unge er en del af igennem deres opvækst. Den sikrer rammerne for det gode samarbejde mellem alle aktører på børne og ungdomsområdet. Vi har alle et ansvar for at få politikens ambitioner ind i hverdagens levede liv.

De kommende dialogmøder vil have fokus på, at politikken bliver kendt og anerkendt, hvilket udmøntes i følgende programmer.

Dialogmøde med kontrakt Holdere, bestyrelses- og elevrådsrepræsentanter

Den 3. oktober 2024 afholdes dialogmøde med kontrakt Holdere, bestyrelses- og elevrådsrepræsentanter på børn- og ungdomsområdet. Dialogmødet afholdes i Byrådssalen fra 17:30-20:00.

Programmet ser ud som følger:

- Velkomst og Introduktion
- Kort præsentation af den nye Børne- og Ungepolitik v. Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Trine Frengler
- Dialog-sessioner i grupper om de fem strategispør ved hjælp af samtalekort og med engagerende opsamlings undervejs
- Gruppedialoger om hvordan vi kan sikre, at politikken bliver en integreret del af børnenes hverdag
- Opsamling v. Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Trine Frengler
- Afslutning og herunder næste skridt og muligheder for fremtidigt samarbejde.

Dialogmøde med interessenter

Den 22. oktober 2024 afholdes dialogmøde med interessenter. Dialogmødet afholdes i Byrådssalen fra 15:00-16:30.

Programmet ser ud som følger:

- Velkomst og Introduktion
- Kort præsentation af den nye Børne- og Ungepolitik v. Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Trine Frengler
- Oplæg fra deltagerne om, hvordan de aktuelt arbejder med børn og unge, og hvor de ser politikken spille ind
- Gruppedialoger om, hvordan vi kan samarbejde om at realisere Børne- og Ungepolitikken
- Fælles opsamling på dialoger
- Afslutning

Følgende interessenter inviteres:

BUPL, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd (BUS), Børns Vilkår, Børns Voksenvenner, Danmarks Lærerforening (DLF), Danmarks Idræts Forbund (DIF), Dansk Handicap Forbund - Ungdomskredsen, Dansk

Socialrådgiverforening (DS), Den Kommunale Ungeindsats, Det Grønne Råd, Di Hæslige Slønglers Klup, DGI - Skanderborg Gymnastik Forening, Elevråd SCU, Elevråd STU, Elevråd Skanderborg Gymnasium, Fagforening for psykologer (DP), FOA, FOLA – Forældrenes landsorganisation, Fit for Kids, Foreningen Sind – Skanderborg lokalforening, Handicap- og Psykiatrirådet, Integrationsrådet, Kulturskolen Skanderborg, Landsforeningen Autisme Kreds Østjylland, Museum Skanderborg, Natteravnene, Red Barnet, Røde Kors, Sekretariatet for Landsbyfællesskabet, Skanderborg Bibliotek, Skolens Venner, Smukfest Ungeudvalg, Socialpædagogerne (SL), Ungdomsrådet og Walthers Musikcafé.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at orienteringen om programmerne for dialogmøderne tages til efterretning
- at listen over interessenter, der inviteres med til dialogmøde den 22. oktober 2024, kvalificeres.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning
- at listen over interessenter, der inviteres til dialogmøde den 22. oktober 2024, suppleres med repræsentanter fra erhvervslivet.

Bilag

Børne- og Ungepolitik Skanderborg Kommune

Punkt 17: Politikontrol vedr. arbejdet i den specialpædagogiske videns- og kompetenceklynge

17.00.00-P20-5-22

Resumé

Med denne sag gennemføres politikontrol vedr. arbejdet med den specialpædagogiske videns- og kompetenceklynge.

Sagsfremstilling

Som en del af vedtagelsen af en ny struktur for dagtilbud og skoler vedtog Byrådet i december 2020, at der skulle etableres en specialpædagogisk videns- og kompetenceklynge.

Formålet med viden- og kompetenceklynge, som herefter er etableret, er:

- at styrke den faglige udvikling i kommunens specialtilbud
- at sikre en bedre adgang til specialpædagogisk viden for kommunens almene tilbud.

Videns- og kompetenceklyngen har indtil nu været delt op i tre spor: Melleformer, specialpædagogisk netværk og samarbejde om inkluderende dagtilbud og skoler.

Med flytningen af afdeling E fra Låsby skole til Niels Ebbesen Skolen arbejdes der på at afdække mulighederne for, at afdelingen kan udgøre et kompetencecenter for pædagogisk og didaktisk udvikling i arbejdet med børn og unge indenfor autismspektret.

Spor 1: Melleformer

Evalueringen af forsøget med melleformer, som fem skoler i Skanderborg Kommune deltog i fra 2021-2023, er nu evalueret i samarbejde med Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE).

Evalueringsens overordnede konklusioner er:

- Positiv effekt på elever: Melleformer viser lovende resultater ifølge pilotevalueringen.
- Relevant indsats: Skoleledere, lærere og elever finder melleformerne relevante til at imødekomme elevernes støttebehov.
- Bred dækning af udfordringer: Melleformer adresserer forskellige udfordringer som koncentration, socialt samspil og specifikke læringsvanskeligheder.
- Forskellig organisering: Skoler anvender forskellige organisatoriske tilgange til melleformer.
- Elevens udbytte: Elever oplever faglige og sociale fordele i melleformer.
- Økonomiske ressourcer: Tilstrækkelige midler er afgørende for at drive melleformer effektivt.
- Specialpædagogiske kompetencer: Specialiserede kompetencer er nødvendige for effektiv melleformimplementering.
- Tilpasning til lokale behov: Melleformer skal tilpasses den lokale skolekontekst og elevsammensætning for at være effektive.

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) peger i rapporten på disse vigtige opmærksomhedspunkter:

- Melleformen skal understøtte både faglig og social deltagelse for eleven i almenklassen
- Melleformen må ikke træde i stedet for specialundervisning
- At undervise elever på et lille hold på fuld tid strider mod principperne for klasse- og holddannelse, medmindre det er klassificeret som en specialklasse
- Melleformen skal understøtte specialpædagogisk og didaktisk udvikling i elevens stamklasse.

Der arbejdes hele tiden med at udvikle melleformerne på skolerne, så de både udvikler og aflaster eleven, og understøtter lærerne i stamklassen til at udvikle de pædagogiske og didaktiske tilgange, så alle elever oplever et trykt og meningsfyldt klasse fællesskab.

Spor 2: Specialpædagogisk netværk

Det specialpædagogiske netværk for specialdagtilbud og specialskoler fortsætter deres mødefora. I efteråret 2024 vil bl.a. være opmærksomhed på, at specialundervisningen skal sikre, at eleverne får en undervisning, der lever op til de samme standarder og krav som den almindelige undervisning, selvom undervisningsmetoderne og tilgangen skal være tilpasset elevernes særlige behov. Derudover vil være en afdækning af, hvordan netværket bidrager til sammenhæng og videndeling på tværs af specialdagtilbud og specialskoler.

Der vil blive foretaget en analyse af specialskolernes brug af reduceret skema, fritagelse for fag og fraværs registrering. I Bøgen og Galaksen vil en lignende undersøgelse igangsættes tilpasset dagtilbuddets hverdag. Denne analyse vil være udgangspunkt for arbejdet i det specialpædagogiske netværk i efteråret 2024.

I samarbejde med VIA University College undersøges muligheder for, at indgå i et projekt omkring kropslighed, sanselighed og bevægelse på specialskoleområdet. Projektet skal i samarbejde med lærere og pædagoger undersøge og udvikle pædagogikken og didaktikken, primært indenfor ADHD og autismspektret.

Spor 3: Samarbejde om inkluderende dagtilbud og skoler

Den 11. juni 2024 blev der afviklet en mini-konference for kontraktholdere i dagtilbud og skole, ledelse fra PPR, Sundhedstjenesten og Myndighed og Foranstaltning, chefteamet i Børn og Unge, medlemmer af Børne- og Ungdomsudvalget, samt de involverede skoler og dagtilbud. Her fremlagde de deltagende dagtilbud og skoler erfaringerne fra deres deltagelse i projektet 'samarbejde om inkluderende dagtilbud og skoler'. Ligeledes fremlagde følgeforskningsgruppen fra VIA University deres forskningsresultater.

Projektets fund peger på, at vil man skabe mere inkluderende fællesskaber i dagtilbud og skoler, kræver det også, at samarbejdet blandt de fag- og tværprofessionelle er et inkluderende fællesskab. Det var også tydeligt i selve prøvehandlingerne i dagtilbud og skoler, at de enkelte pædagogiske og didaktiske tiltag blev yderligere styrket ved inddragelse af børn og elever. Et væsentligt fund var derudover relevansen af at lede både handlings- og refleksionsunderstøttende.

Fagsekretariatet Børn og Unge vil derfor i den kommende tid sammen med udvalgte dagtilbud, skoler og PPR afprøve specifikke tiltag så som:

- Forskellige metoder til mødefacilitering med kompetent facilitator, der sikrer, at alle perspektiver bliver hørt, med fokus på systematisk refleksion og evaluering
- Anvende data i form af korte videoklip, hvor tværfaglige teams samarbejder om at udvikle mulige tiltag på baggrund af konkrete pædagogiske problemstillinger
- Udarbejde konkrete handlingsplaner, hvor de teoretiske tiltag omsættes til specifikke overskuelige praksisaktiviteter, der har børne- og elevgruppens diversitet som omdrejningspunkt
- Igangsætte prøvehandlingerne sammen med det pædagogiske personale om udvidet børne- og elevinddragelse i udvalgte dagtilbud, skoler og specialtilbud.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at Børne- og Ungdomsudvalget drøfter om politikkontrollen giver anledning til ændringer i politikker, forandringer og/eller standarder eller andre tiltag.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at politikkontrollen ikke giver anledning til ændringer i politikker, forandringer og/eller standarder eller andre tiltag.

Punkt 18: Tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen om praksis for tilrettelæggelse af skolebuskørsel

00.01.00-A53-20-23

Resumé

Byrådet skal tage stilling til en tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen om Skanderborg Kommunes praksis for tilrettelæggelse af skolebuskørsel.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser.

Skolebestyrelsen for Landsbyordningen Virring klagede den 23. marts 2023 til Ankestyrelsen vedrørende proces for ændringer af skolebusser i 2020. I sagen har Ankestyrelsen vurderet, om Skanderborg Kommunes praksis for høring af berørte skolebestyrelser var i overensstemmelse med lovgivningen. Det var klagers opfattelse, at Skanderborg Kommune i processen i 2020 omkring kommunens skolebusbetjening ikke levede op til de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om bl.a. partshøring.

Den 9. august 2024 modtog Skanderborg Kommune en tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen i sagen. Tilsynsudtalelsen fremgår af bilag 1.

Som det fremgår af tilsynsudtalelsen, vurderer Ankestyrelsen, at Skanderborg Kommune handlede i strid med lovgivningen ved at sende høring om ændringer i skolebusruter til skolernes administrative ledelse og medarbejdere uden angivelse af, at høringen var stilet til skolebestyrelsen.

Ankestyrelsen vurderer også, at det var i strid med lovgivningen, at kommunen alene valgte at høre skolebestyrelser over principper for tilrettelæggelse af skolebusruter og ikke over eventuelle konkrete ændringer.

Ankestyrelsen finder ikke anledning til at foretage yderligere i forhold til den resterende del af sagen.

Ankestyrelsen beder Byrådet i Skanderborg Kommune om at oplyse, hvad udtalelsen giver anledning til.

Administrationen anbefaler, at Skanderborg Kommune tager tilsynsudtalelsen til efterretning. På baggrund af udtalelsen anbefaler administrationen også, at der indføres en klarere kommunikationsproces for høring af skolebestyrelser om ændringer og justeringer på skolebusser, hvori det præciseres, at høringen er stilet til den relevante skolebestyrelse.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 26. august 2024, punkt 30:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 3. september 2024, punkt 19:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Torben Wallner

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen om praksis for tilrettelæggelse af skolebuskørsel tages til efterretning
- at Skanderborg Kommune, på baggrund af tilsynsudtalelsen fra Ankestyrelsen, indfører en klarere kommunikationsproces for høring af skolebestyrelser om ændringer og justeringer på skolebusser, som lever op til Ankestyrelsens udtalelse.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen 9 aug 2024

Punkt 19: Meddelelser

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Der orienteres om følgende:

- Kapacitet på dagtilbudsområdet - notat er vedlagt referatet
- Program for dialogmøde med uddannelsesaktører om unges trivsel (sammen med Arbejdsmarkedsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget)
- Foretræde ved repræsentanter fra de syv skoler bag henvendelse om økonomi på specialområdet
- Udtalelse fra Ankestyrelsen vedr. Danmarkskort 2023 (2022 tal) - bilag vedhæftet.

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev givet meddelelse om følgende:

- Kapacitet på dagtilbudsområdet - notat er vedlagt referatet
- Orientering vedrørende byggetilladelse i privat dagtilbud
- Program for dialogmøde med uddannelsesaktører om unges trivsel (sammen med Arbejdsmarkedsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget)
- Foretræde ved repræsentanter fra de syv skoler bag henvendelse om økonomi på specialområdet
- Udtalelse fra Ankestyrelsen vedr. Danmarkskort 2023 (2022 tal) - bilag vedhæftet.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Status på kapacitet - oktober 2024

Brev til 92 kommuner_Danmarkskort 2023 (tal for 2022).pdf

Punkt 20: Næste møde og dynamisk årsplan

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Med dette punkt gives udvalget på hvert møde et overblik over foreløbig dagsorden for udvalgets næste møde.

På udvalgsmødet den 3. oktober 2024 er der følgende sager på:

- 3. budgetopfølgning 2024
- Politikkontrol af ordningen med tilskud til pasning af eget barn
- Program for rundtur til institutioner 12. december
- Tilbage melding fra LMU-skoler om opgaver der kan fjernes, da de ikke opleves at give værdi (Opsamling på forslag fra LMU'er og OMU'er som følge af udfordringsret og -pligten)
- Beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme
- Foretræde ved repræsentanter for syv skoler - Økonomi specialområdet

Efter udvalgsmødet er der dialogmøde med børne- og ungeområdet kontrakt Holdere, bestyrelses- og elevrådsrepræsentanter fra kl. 17.30 til 20.00.

Desuden er vedlagt en opdateret dynamisk årsplan for udvalgets møder.

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at næste møde og årsplan drøftes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget drøftede næste møde og årsplanen.

Bilag

Dynamisk årsplan 2024 for Børne- og Ungdomsudvalget

Punkt 21: Eventuelt

00.01.00-A00-94-21

Beslutning

Intet at bemærke.

Punkt 22: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at godkende protokollen.